

ՆՈՐ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆԵՐ

ՓԱԼՍՏՈԽ ԲՈՒՀԱՆԴԻ ՄԱՍԻՆ

առ. Հ. Գ. Նահապետեան

(Բնեղցուած բասկրք՝ սխալ ձեւը կը ճերկայացնեմ. փակագծի մէջ զրուածն՝ ուղիղ ձեւը):

(տպ. Վեմ. 1889)

- ԻԶ. 50 12. — «Կասկածէք յառնէն զի դոյժ* (== յոյժ) խոռվութիւն ինչ ի մէջ թագաւորացն երկոցունց արացք (== յարուցէ) ? :
- ԻԵ. 50 28. — Ասկելով թէ այնչափ ի հեռ... և յաներկիւզութեան առ թագաւորն Պարսից... մինչ... զմիտս գողանալ ըո» : — Նախաղասութիւններ ասանց բայի: Աղջել՝ «և յաներկիւզութեան է. առ թագաւորն... զմիտս ըո գողանալ կամի» :
- ԻԸ. 51 11. — «Նամակ ամրաստանութեան գրեալ յարբայն (գարբայն) Հայոց մասուցանէր Ներսէնի» :
- ԻԹ. 52 12. — «Ի բերանոյ շորիկն շոգմոգն տիրանենցն և տիրաղրուժն տիրասպանն (== սիրաւանն) տիրամատնիչն» :
- Լ. 52 20. — «Այնպէս զիպեցաւ, (զի) յայնմ ժամանակի զօրավարքն չէին անդ, այլ սարտոցեալ (== զատուցեալ) էին» :
- ԼԱ. 53 1. — Յընթրիս կոչեն (== կոչեր) ի հաց հրաւիրեալ զարբայն. ի պատիւ մեծարանաց կոչեր» : Վերջինս՝ ջնջելի:
- ԼԲ. 53 33. — «Խաղայր զնայր... յերկիրն Պարսից . և երրայր յԱստրեատան . առ սէրն իւր յարբայն Պարսից» : — Աւելորդ ու անսեղի կրկնութիւն:
- ԼԳ. 55 15. — «Չուփան յիշեալ... զերզմանցն հաստատութեան, միջնորդութեամբ ի մէջ կայսերն... և թագաւորին... եղեալ էր». Կը պակսի «որ» և միջնորդի կամ ազգին անոնն ար:
- ԼԴ. 56 22. — «Յայց միայն թագաւորն պրծեալ մազապուր, պէշասպիկ մի սուրճանդակ առաջի պրծեալ ելանէր փախստական» : — Երկրորդ պրծեալն է աւելորդ կրկնութիւն:
- ԼԵ. 57 22. — «Ապա գոտանէր (== հանէր) հրովարտակ... վաղէս առ արքայն Պարսից» : — (Հ. Գ. Ն. Կ'ուղիէ զրեր) :
- ԼԶ. 57 29. — «Զի եթէ ոչ... զարձուցես, և ես ապա զբոյդ դարձուցից» : — Ապանալիցով մ'է որ կը խօսի վաղէս, ուստի պէտք է ուղղել «ոչ զարձուցից» :
- ԼԵ. 58 26. — «Կտուարեցաւ երրորդ զարք (== շարք), քսան և մի պատմութեանց դպրութիւնը, ժամանակագիր կանեց փախստեայց» :
- Հմմտ. (էջ 5 տող 18) «Ե ինչ պատմութիւն՝ որ առաջին է, և է ինչ՝ որ վերջին է. իսկ որ միջին ինչ եղեւ, այն ի ձեռն այլոց զրել զրեցաւ» :
- Բուզանդ՝ զես իր պատմութիւնը չսկսած, կ'ըսէ որ՝ թաղէոս Առաքելոյ քարոզութենէն մինչև Տրդատայ մահը եղած պատմութիւնը «ի ձեռն այլոց զրեցան» . — ԱԳԱԹԱՆԴԵՎՈՍԸ ակնարկելով, — ապա կը յարէ իր առջի խօսքը «Վասն զի է ինչ» և այլն, որով ըսել կ'ուղէ թէ ինքը պատմութիւն մը զրեր * Կաբելի չէ արգեօ «գոյժ» և կարդալ նաև «գուցէ» :

է, որուն շարունակութիւնն այլը ըրած են, իսկ ասոնց շարայարութիւնն ալ դարձեալ ինքը Փաւատոս շարազրեց է, որ է սոյն այս զիրբը:

Ուստի՝ երեք շարք պատմութիւններ ի նկատի ունի. հետևարար գրած պիտի ըլլայ՝ «Լատարեցաւ երրորդ շարք» և այլն:

ի գաղուց՝ փախստեայք պրազրուած է՝ Փաւատեայ:

- Ա. 59 3. — «ՅՈՐՐՈՐԴ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ»: Աւղելի՛ խոստաբլենորիւն: Հմատ. էջ 1. «ԲՈԽԱՆԴԱՐԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՔ խոստաբլենորիւն ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻ»: Էջ 1 տող 23. «Եւ չորս խոստմուն չորից չորեցունց դպրութեանց»: Էջ 2. «ԽՈՍՏՈՎՈՒՄՆ ԵՐՐՈՐԴ»: Էջ 59 տող 6. «ԽՈՍՏՈՎՈՒՄՆ ԽՈՍՏԱՑԵԼՈՑՍ»: Էջ 267. «Վեց երրորդ ԽՈՍՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ»:

Մըրազրել միւնոյն վրիպակը՝ նաեւ յէջ 185 տող 3. «խոստաբլահարիւն» (= խոստաբլահարեան) — իսկ վերոզրեալ 59 էջի 5 տողէն ալ՝ «Լանոնց շարք և դարք պատմութեանց զրուցաց» անշուշտ նոտրազիր բառից մին փոխելու է՝ շարք (կամ կարգք):

- Ա. 66 7. — «Յազագ րէ նրակս յետ բազում շփոթի պատերազմացն ներսէն արքայն Պարսից րէ նրակս թագաւորեցոյց» և այլն: Զնջել երկրորդ «թէ որպէս»ը, որ է աւելորդ կրկնութիւն ընդորինակողին:

- Ա. 66 20. — «Խաղաց զնաց Արշակ արքայ Հայոց մեծաց. ԹԱԳԱՒՈՐԵԱՑ ՅԵՐԿՐԻՒՆ ԱՍՈՐԵԽՍՏԱՆԵԼՅՅՅ հանդերձ հարքն իրով և ամենայն ընտանեօրն իրովիք. եկն եհաս յերկիրն Հայոց, և ժողովեաց զցըրուեալս երկրին և բագաւորեաց ի վերայ նոցա»:

Արշակ՝ ԹԱԳԱՒՈՐ ԱՍՈՐԵԽՍՏԱՆԵԼՅՅ!!

Թուգանդ յէջ 53 տող 35 կ'ըսէ. «Երթայր (Վարազ Շապուհ) յԱսորեան առ տէրն իւր յարցայն Պարսից» տանելով հետը իր նենգութեամբ ձերբակալած գերիները, Տիրան՝ իր գերդաստանով միասին: — Աւըմ վերոյիշեալ խօսցն ուղղ զելի է.

«Խաղաց զնաց Արշակ՝ արքայ Հայոց մեծաց, յերկրէն (բագաւորաց) Ասորեա-տանեայց»:

- Ա. 67 7. — Յազագ շիմարեան կարգաց յօրինելոց (= աւերերոց) աշխարհին»:

- Ա. 67 10. — «Յայնմ ժամանակի խնդիր (= ի խնդիր) ելանէր... Մամիկոնինից. մանաւանդ զի իւր դայակս (= դայակը) և մնուցիչք էին»:

- Ա. 67 17. — «Յամենայն զործոց Հայոց ի ժամանակս խորութեանն (= բազա-տրութեանն կամ իշխանութեանն) Տիրանայ»:

(Հ. Գ. Ն. կ'ուղղէ «խարարեան»):

* * *

